

Pjesmarica o glazbenim instrumentima za djecu predškolske dobi

Ulemek, Ema

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:613751>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-02**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

EMA ULEMEK

**PJESMARICA O GLAZBENIM INSTRUMENTIMA
ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI**

Završni rad

Pula, rujan 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

EMA ULEMEK

**PJESMARICA O GLAZBENIM INSTRUMENTIMA
ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI**

Završni rad

JMBAG: 0303051972 izvanredni student

Predmet: Glazbena kultura

Znanstveno područje: 06 Humanističke znanosti

Znanstveno polje: 06. 06 Znanost o umjetnosti

Znanstvena grana: 06. 06. 01. Muzikologija i etnomuzikologija

Mentor: doc. dr. sc. Ivana Paula Gortan-Carlin

Pula, rujan 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Ema Ulemek, kandidat za prvostupnika predškolskog odgoja, ovime izjavljujem da je ovaj završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da ni jedan dio završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da nije prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Ema Ulemek dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Pjesmarica o glazbenim instrumentima za djecu predškolske dobi koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sadržaj

1. UVOD	6
2. PJESMA U PREDŠKOLSKOJ DOBI	7
2.1. Pjevanje	7
3. PJESMARICA O GLAZBENIM INSTRUMENTIMA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI	9
3.1. <i>Mala četa</i>	9
3.2. <i>Limena glazba</i>	11
3.3. <i>Gitara jesenjeg vjetra</i>	13
3.4. <i>Guslice</i>	15
3.5. <i>Klavir</i>	17
3.6. <i>Sviraj svoj instrument</i>	19
3.7. <i>Glazbeni instrumenti</i>	22
3.8. <i>Veseli svirači</i>	27
4. AKTIVNOST PRIMJENE PJESMARICE U VRTIĆU	31
4.1. Obrada pjesme <i>Klavir</i>	31
5. ZAKLJUČAK	35
6. LITERATURA	36
SAŽETAK	39
SUMMARY	40

1. UVOD

Glazba je jedna od umjetnosti koje prate dijete od rođenja. Osim što unosi radost u djetetov život, ona budi njegov interes i želju za muziciranjem, kao i za glazbenim izražavanjem. „Bavljenje glazbom sinkretičkim, a time i stvaralačkim postupcima vodi prema opažajnom i doživljajnom izražavanju, pridonosi glazbenom i općem razvoju djece, utječući na njihovu spoznajnu razinu, na govorne sposobnosti te emocionalnu i socijalnu interakciju s vršnjacima i odraslima.“ (Vidulin, 2016, 224)

Prema Manasteriotti (1978), glazba služi da se kod djeteta pobudi i razvije osjećaj i smisao za lijepo, da muzika postane izvor djetetovih estetskih doživljaja, da se postave osnove muzičkog ukusa djeteta, da se razviju stvaralačke snage u smislu estetski oblikovanog izražavanja. Dijete će pravilnim glazbenim aktivnostima i podučavanjem postepeno pobuditi i razvijati interes za glazbu, te se uključivati u glazbene aktivnosti. Glazbene aktivnosti trebaju biti ispunjene veseljem i radošću. Neophodno je od rane dobi djeci približavati „jednostavne glazbene igre, pjevati mu pjesme i omogućivati često doživljavanje lijepe i ugodne glazbe“ (Goran i Marić, 2013, 22)

No, kako ne bi sve ostalo na pjevanju i jednostavnim igrama s pjevanjem, djeci je potreban glazbeni odgoj koji će se prilagođavati njihovim potrebama, interesima i sposobnostima. Djeca trebaju razvijati svoj glas, nadograđivati stečena znanja, a to će se postići pravilnim i planiranim glazbenim odgojem. Vidulin navodi da vođeni glazbeni odgoj implicira sljedeće: „razvoj glazbenog sluha prepoznavanjem i razlikovanjem različitog trajanja i visine tona, razvoj ritamskog umijeća, sviranje na udaraljka, njegovanje i razvoj dječjeg glasa, prakticiranje igara s pjevanjem, glazbenih dramatizacija i glazbenih priča te rad na razvoju samostalnog dječje glazbenog izražavanja.“ (Vidulin, 2016, 225)

2. PJESMA U PREDŠKOLSKOJ DOBI

Pjesma ili popjevka je glazbeni oblik koji je najbliži djeci, koji prati dijete od njegova rođenja i koji se najčešće provodi u predškolskim ustanovama. Prema Gospodnetić (2015, 73), postoje dječje pjesme i pjesme za djecu. Pod pojmom dječjih pjesama smatraju se one koje su stvorila djeca, uz pomoć odraslih. Među takve ubrajamo zagonetke, brzalice, pitalice, rugalice i slično. Pjesme za djecu pisali su odrasli kompozitori i namijenili ih djeci. Tu spadaju različite uspavanke, tapšalice itd.

Prilikom odabira pjesme koja će se s djecom obrađivati, bitno je obratiti pozornost na nekoliko stvari. Prva bitna stavka je tekst. Tekst mora biti prilagođen djetetovu vokabularu, njegovoj dobi i ne smije sadržavati riječi koje dijete ne razumije (ako se to dogodi, prije učenja teksta trebaju se objasniti sve nepoznate riječi.) Druga važna stavka je opseg. Prema Gospodnetić (2015), djeca u dobi od 3 do 4 godine pjevaju pjesmice u opsegu tonova od $e1$ do $a1$. U dobi od 4 do 5 godina opseg glasa je nešto širi, od $d1$ do $a1$ ili $h1$, a za djecu od 5 do 6 godina izabiru se skladbe u rasponu tonova $c1$ do $c2$, ili $e2$. Pjesme su u mlađoj dobi jednostavnijeg ritma i melodije, tijekom godina melodija postaje pjevnija i ritam složeniji.

2.1. Pjevanje

Prema Anić (1991), pjevanje se definira kao glazbeno izražavanje ljudskim glasom. Pjevanje u vrtiću je najzastupljenija glazbena aktivnost. Dijete ne mora aktivno sudjelovati u aktivnosti kako bi se izražavalo glazbom. Ono slobodno i spontano pjevuši uz igru, odgojiteljice pjevaju pri provedbi raznih aktivnosti itd.

Pjesme se uče postepeno, uzeći u obzir dob djece, njihov glazbeni sluh, koncentraciju itd. Pri učenju pjesme po sluhu potrebno je obratiti pozornost na faze. Prema Vidulin-Orbanić, Terzić (2011) postupak učenja pjesme odvija se u nekoliko faza. Prva faza podrazumijeva stvaranje raspoloženja za novu pjesmu. Pod time se podrazumijeva kratak razgovor s djecom o sadržaju pjesme, pričanje izmišljene priče koja će ih zainteresirati. Također, učenju može prethoditi neki događaj (izlet, šetnja) ili sjećanje na događaj koji je povezan sa sadržajem. Djeci se tema može predstaviti i predstavom, igrokazom ili čitanjem slikovnice. Nakon toga slijedi izvedba pjesme od strane

odgojitelja ili je pušta s nosača zvuka. Odgojitelj, ako je u mogućnosti, treba izvesti pjesmu uz glazbeni instrument. Pjesma treba biti otpjevana glasno, uz izražajan i jasan tekst. Učenje pjesme odvija se kroz dvije faze: učenje teksta i učenje melodije. Usvajanje teksta odvija se principom jeke. Odgojitelj u ritmu recitira frazu koju djeca ponove. Zatim recitira drugu frazu, djeca ponove, nakon toga prelazi se na spajanje tih dviju fraza. Kada su se prve dvije fraze usvojile, spajaju se u cjelinu, zatim se prelazi na sljedeću frazu i tako redom dalje. Usvajanje melodije provodi se na isti način kao usvajanje teksta. Na kraju se pjesma otpjeva u cijelosti. Ponavljati treba na zanimljiv način: izmjenično pjevanje, prepoznavanje dijelova pjesme, zagonetke i glazbene igre pridonijet će tome. Nakon što je pjesma naučena i otpjevana u cijelosti, pjesma se analizira. Razgovara se o sadržaju pjesme, ugođaju. Nakon naučene pjesme slijedi interpretacija i stvaralački dio koje se kreativno može realizirati kroz likovno izražavanje, izradom crteža, mijenjanjem pojedinih riječi pjesme, mijenjanjem melodije, tempa, dinamike, ritma te završavanjem nedovršenih glazbenih fraza. Pjesmi se također pravilnim odabirom mogu dodati udaraljke.

3. PJESMARICA O GLAZBENIM INSTRUMENTIMA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

Dječje pjesmarice sadrže skup pjesama namijenjenih djeci. Nakon pregledanog velikog broja pjesmarica rezimira se da je sadržaj pjesama većinom vezan za životinje, blagdane i vremenske pojave. Pjesme o glazbenim instrumentima sadrži tek nekoliko pjesmarica. Glazbeni instrumenti djeci su poznati iz crtića, slikovnica, posjećenih koncerata ili su informacije odnosno znanja dobila od roditelja ili odgojitelja. Njima je najčešće poznat izgled instrumenata, kao i ime, ali ne znaju njihove značajke. Uz pjesme posvećene glazbenim instrumentima navedene se značajke mogu lako upoznati, te time približiti djeci glazbu i znanje o glazbenim instrumentima.

U nastavku bit će navedene pjesme koje govore o glazbenim instrumentima, ili koje ih spominju.

3.1. *Mala četa*

Pjesma *Mala četa* (Primjer 1.) primjerena je mlađoj i starijoj vrtićkoj skupini. Ono što čini jednostavnost pjesme i primjerenost za obje skupine je sličan melodijski i ritamski sadržaj (razlika je jedino u zadnjoj noti četvrtog i osmog takta) i mali opseg (od *e1* do *a1*). U pjesmi se spominju dva glazbena instrumenta: trublja (truba) bubanj, te njihovi izvođači trubač i bubnjar. Stoga, prilikom obrade ove pjesme mogu se predstaviti uz instrumente i dva glazbena zanimanja instrumentalista

Primjer 1. Pjesma *Mala četa*

Mala četa

Lili Lesičkova

1. Tra - ta - ra - ta. ra - ta, tru - bač trub - lju hva - ta,
2. Ma - li bub - njar lu - pa, če - ta slož - no stu - pa,

5 sva su dje - ca ma - la, slož - no u red sta - la.
o - štro no - gom lu - pa tu - pa tu - pa tu - pa.

Izvor: Šamanić, 2013, 39

Truba ili trublja (Slika 1.) limeno je puhaće glazbalo koje se sastoji od valjkaste cijevi sa zvonolikim otvorom na kraju, odvojenim usnikom i tri ventila. Sastoji se od kružno savijene cilindrične cijevi, koja se završava ljevkastim otvorom. Na vrhu je usnik, a na cijevi mehanizam s tri ventila. Tonovi različitih visina dobivaju se pritiskom ventila. Zvuk joj je blistav i snažan, sjajan. Oduvijek se rabila za veličanje velikog svečanog ozračja i stvaranje poletnog raspoloženja, a u mnogim izvaneuropskim kulturama trublje imaju signalne, vjerske, vojničke i ceremonijalne funkcije. Postoje i tzv. prirodne trublje, izrađuju se od kore drveća, drvenih cijevi, životinjskih rogova, bjelokosti, školjki i metala. (<http://proleksis.lzmk.hr/49328/>)

Slika 1. Truba

Izvor: <https://www.wwbw.com/Bundy-BTR-300-Series-Student-Bb-Trumpet-463683.wwbw>

Bubanj (Slika 2.) spada u skupinu udaraljki s neodređenom visinom tona. Jedan je od predstavnika membranofonih instrumenata, kod kojih zvuk nastaje udaranjem batića po membrani od životinjske kože. Svira se obično udaranjem ili povlačenjem prstiju ili palice po kožnatoj membrani napetoj preko okvira ili rezonantne kutije napravljene od drva, metala, pečene gline ili kosti, najčešće valjkasta, bačvasta, stožasta ili oblika polukugle. Rezonantna kutija može biti plitka ili duboka, potpuno zatvorena ili otvorena s jedne strane, s membranom napetom s jedne ili s obje strana. Njihovi počeci sežu daleko u prošlost. Tako su se bubnjevima služili prilikom obreda, pri marširanju, za davanje signala ratnicima i vojnicima. Palice za bubnjeve dolaze u različitim težinama i veličinama, te se prave od različitih vrsta drveta. Bubnjar svira palicama kojima udara po membrani doboša ili po činelama. Ti udarci stvaraju vibracije, a time i određeni zvuk. (<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=9901>)

Slika 2. Bubanj

Izvor: https://www.audiomart.co.za/product_info.php/percussion-dms141012di-marching-snare-drum-p-6789

3.2. *Limena glazba*

Pjesma *Limena glazba* (Primjer 2.) je zbog opsega (od *e1* do *cis2*) primjerena starijoj vrtičkoj skupini. Naslov pjesme je *Limena glazba*, a sadržaj govori o orkestru limenih puhača koji svirajući prolazi pored subjekta. Instrumenti koji se spominju su truba i bubanj. Instrumenti su opisani u prijašnjoj pjesmi *Mala četa*.

Primjer 2. Pjesma *Limena glazba*

Limena glazba

Vera Makjanić

E H E A E A H E *pp* *mf*

Sve po - la - ko k'na - ma kre - će, e - vo sad će, sad će doć',
Ma - la tru - ba la - ko svi - ra, a i bu - banj već je tu.

5 E A E A E H E *mf* *pp*

tu je kod nas, al' na - ža - lost o - pet tre - ba da - lje poć!
Tek kad vi - diš druž - bu cije - lu tad već gu - biš po - sve nju.

Detailed description: The image shows a musical score for the song 'Limena glazba' by Vera Makjanić. It consists of two staves of music in 2/4 time, with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The first staff starts with a piano (*pp*) dynamic and ends with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The second staff starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and ends with a piano (*pp*) dynamic. The lyrics are written below the notes.

Izvor: Gospodnetić, 2015, 427

Razlog zbog čega su upravo ova dva instrumenta odabrana je taj što su u povorci orkestra limenih puhača prve trube, a na začelju su udaraljke (Slika 3.) Osim trube i udaraljki, instrumenti o kojima bi se moglo razgovarati nakon obrade pjesme su i trombon, tuba i rog.

Slika 3. *Ohio State University Marching band*

Izvor: <https://twitter.com/TBDBITL/status/1035863006389968896>

3.3. Gitara jesenjeg vjetra

Pjesma *Gitara jesenjeg vjetra* (Primjer 3.) je primjerena starijoj vrtičkoj skupini. Primjerenost ovisi o melodiji koja se često kreće u tercama, kao i o skoku sekste ($d1 - b1$), dužini pjesme i opsegu (od $cis1$ do $b1$) Kako naslov kaže, pjesma je adekvatna za izvođenje u jesenjim mjesecima. Trodobna mjera daje osjećaj njihanja vjetra, što se vrlo dobro može prikazati djeci stavljanjem težine s jedne noge na drugu. Instrument koji se spominje u pjesmi je gitara.

Primjer 3. Pjesma *Gitara jesenjeg vjetra*

Gitara jesenjeg vjetra

R.Regul

Vje - tar je o - pet u - ze - o svo - ju sta - ru gi - ta - ru,
7 sta - ru, sta - ru, ja - ko sta - ru, i - pjes - mu
13 je - se - nju uz nju za - pje - va - o, pje - va - o, pje - va - o, pje - va -
20 o, a list po list u zra - ku ple - sat sta - o,
26 list po list, list po list, pa - o, pa - o, pa - o.

Usporiti _____

Izvor: Goran i Marić, 2013, 61

Gitara (Slika 4.) je žičano trzalačko glazbalo. Tijelo gitare jedno je od najbitnijih dijelova gitare i napravljeno je iz dva dijela od materijala poput smreke, omorike, cedrovine ili mamutovca, koji se režu te na kraju lijepe i oblikuju. Vrat se najčešće izrađuje od mahagonija ili cedrovine. Na prednjoj strani

nalazi se dvadeset pragova i njihove oznake. Na kraju vrata nalazi se glava gitare i kobilica. Gitara se ugađa pužnim vijcima, pomoću kojih se mijenja napetost žica. Vrat se spaja s tijelom gitare pomoću lepezastog spoja te se potom lijepi. U samome početku žice za gitaru tradicionalno su se izrađivale od životinjskog crijeva, a u novije vrijeme od najlona i čelika. Žice od najlona upotrebljavaju se u klasičnoj glazbi, dok se žice od čelika najčešće koriste u popularnoj glazbi. Kako bi svirali, glazbenici se služe prstima ili noktima za trzanje žica, dok neki također koriste i trzalicu. Ima 6 žica od čelika ili plastike, a zvuk se proizvodi okidanjem žica desnom rukom dok se lijevom vrši pritisak na žice na vratu gitare (pragove) čime se dobivaju različiti tonovi. (<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=22100>)

Slika 4. Gitara

Izvor: <https://www.gear4music.com/us/en/Guitar-and-Bass/Yamaha-C40-Classical-Acoustic-Guitar/A20>

3.4. Guslice

Pjesma *Guslice* (Primjer 4.) je zbog blage skokovitosti u melodiji i opsega (od *d1* do *h1*) primjerena starijoj vrtičkoj skupini. Nekada nije bilo igračaka koje bi se mogle kupiti i vrlo često su djeca sama izrađivala svoje igračke. Tako je nastalo mnoštvo dječjih glazbala koja su služila isključivo kao dječje igračke. Najčešće su to bile svirale za jednokratnu upotrebu napravljene od trstike, kore drveta, vlati trave ili lista nekog drveta. Jedno od tih glazbala je i guslica.

Primjer 4. Pjesma *Guslice*

Guslice

J.Kuhar

Veselo

1. I - mam ma - le gu - sli - ce, sve im ži - ce zve - če,
2. I - mam je - dnu ru - ži - cu, svo - ju maj - ku dra - gu,

5 svi - ra - ju mi pje - smi - ce, pje - sme dje - čje sre - će.
za nju svi - ram pje - smi - cu mi - lu, nje - žnu, bla - gu.

Izvor: Turkulin-Horvat i Marković, 2003,

Instrument o kojem se u pjesmi govori je guslica iz skupine strugalica. Guslice i gudalo od kukuruzovine (Slika 5.) koristili su se kao dječja igračka ili glazbala koje su izrađivali odrasli ili su ih uz pomoć starijih izrađivala djeca za vlastitu zabavu. (Slika 6.) Dječje guslice od suhe kukuruzovine sastoje se iz dva komada: guslice i gudala. Gudalo i gusle su jednako izrađeni osim što su gusle nešto deblje. (<http://www.hrvatskifolklor.net/php/tradicijaskglazbala.php>)

Slika 5. Guslice i gudalo od kukuruzovine

Izvor: <http://glazbala.emz.hr/hr/Predmet/19912>

Slavica Moslavac (2007) navodi da su djeca u Kutini, Popovači i Banovoj Jarugi u igri *Dječji svatovi* sviranjem guslica oponašala svatovsku svirku na violinama.

Slika 6. Dijete svira guslice

Izvor: <http://ziviselo.com/2012/09/>

3.5. Klavir

Pjesma *Klavir* (Primjer 5.) je zbog opsega (*d1-h1*), melodije koja se ponavlja, primjerena starijoj i mlađoj vrtičkoj skupini. Glazbeni instrument o kojem govori pjesma je klavir.

Primjer 5. Pjesma *Klavir*

Klavir

Marija Matanović

Umjereno

1. Naš je kla-vir sme - đe bo - je i na nje-mu tip - ke sto - je.
(cr - ne) Fine

5 hm Sve su o - ne cr - no - bije - le, pjes-smi-ca-ma nas ve - se - le.

9 D hm Pi - a - ni - no svi - ra fi - no, pia - no, pia - no ti - ho, ti - ho,

13 hm ka - o ki - ša kap po kap, (pucketanje prstima) te - će o - vaj di - van slap. (pucketanje prstima)

Izvor: Golčić, 1998, 102

Klavir (Slika 7.) je glazbalo s tipkama. Sastoji se od drvene rezonantne škrinje na trima nogama, oblikovane poput vodoravno položene harfe. U škrinji je metalni okvir na kojem su razapete žice te mehanizam s batićima, a s prednje, šire strane smještena je klavijatura. Pritiskanjem tipki pokreću se poluge s batićima, koji udarcima o žice proizvode zvuk. Žice su ugođene prema jednako temperiranom sustavu na 88 tonova, a klavijatura obuhvaća 7 oktava i jednu malu tercu, na koncertnome glasoviru (${}_{2}A-c^5$). U svakoj oktavi ima 12 tipki: 7 duljih, bijelih, koje odgovaraju osnovnim dijatonskim tonovima (c-d-e-f-g-a-h), i 5 kraćih, crnih tipki, umetnutih povišeno, koje odgovaraju kromatskim tonovima (des/cis-es/dis-ges/fis-as/gis-b/ais). Ispod klavijature nalaze se pedale, koje služe za mijenjanje volumena i jačine tona. Izravni

su preteče glasovira žičani instrumenti s tipkama, odnosno klavijaturom, klavikord i čembalo sa srodnicima, rašireni u europskoj glazbenoj praksi od XV. st. (<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=31786>)

Slika 7. Klavir

Izvor: <https://www.gear4music.com/Keyboards-and-Pianos/Yamaha-C3X-Grand-Piano-Polished-Ebony/11ER>

Osim klavira, u pjesmi se spominje i pianino. Pianino (Slika 8.) mali je oblik klavira koji se razvio radi ekonomičnosti prostora. Njegov rezonator je okomit i manji nego kod klavira, a i žice su mu kraće. Pianino ima zvuk kao i klavir, samo što zbog kraćih žica i manjeg rezonatora nema istu zvučnost.

Slika 8. Pianino

Izvor: <https://www.klaviano.com/pianos-for-sale/petrof/p125k1/petrof-p125k1-406369.html>

Pjesme koje slijede nisu iz hrvatskih pjesmarica, već su dio dječjih pjesama na engleskom jeziku. Tekst pjesama u nastavku (*Sviraj svoj instrument* i *Glazbeni instrumenti*) preveden je s engleskog jezika, te je u tu svrhu i prilagođen hrvatskom jeziku.

3.6. Sviraj svoj instrument

Pjesma *Sviraj svoj instrument* (Primjer 6.) primjerena je starijoj vrtičkoj skupini. Po glazbenom obliku je dvodjelna i pjesma i sastoji se od dvije male rečenice (4+4 takta). Opseg je od *h* do *h1*. Pri obradi pjesme treba obratiti pozornost na ritam određenih taktova kako bi izvedba bila što preciznija.

Primjer 6. Pjesma *Sviraj svoj instrument*

Sviraj svoj instrument
(Play your instrument)

Stephanie Burton
Prevela i prilagodila: Ema Ulemek

$\text{♩} = 60$

Ti svi - raj in - stru - ment svoj i ho - daj pra - vo ti
Ti svi - raj in - stru - ment svoj i ska - či na - prijed ti

2
svi raj in - stru - ment svoj i ho daj pra - vo, svi raj in - stru - ment svoj i ho daj pra - vo,
svi raj in - stru - ment svoj i ska - či na - prijed, svi raj in - stru - ment svoj i ska - či na - prijed,

4
svi - raj in - stru - ment sad STOP! Svi - raj svo - ju pjes - mu sa - da
svi - raj in - stru - ment sad STOP!

6
dok ne ču - ješ moj ti znak_ svi - raj, svi - raj pra - ti ri - tam

8
svi - raj in - stru - ment sad STOP!

Izvor: Ulemek, 2018, prema:

<http://www.songsforteaching.com/musicappreciation/playyourinstruments.html>

Pjesma *Sviraj svoj instrument* obrađuje se i izvodi zajedno s udaraljka. Udaraljke koje se mogu koristiti mogu biti ritamske ili melodijske, ali preferiraju se ritamske primjerice metalofon, mali bubanj, tamburin, šuškalice, kastanjete, štapići, triangl, zvečke.

Tamburin (Slika 9.) je ručno glazbalo iz porodice udaraljki. Naziv originalno dolazi od francuske riječi *tambourin*, koja se odnosi na uske i dugačke bubnjeve korištene u Provansi.

Slika 9. Tamburin s opnom

Izvor: <https://www.gear4music.si/sl/Bobni-in-tolkala/Tamburin-od-Gear4music/63R>

Okruglog je oblika s kožom nategnutom samo s jedne strane okvira, iako može biti i bez kože (Slika 10.) Okvir je napravljen od drveta, plastike, ili ponekad od metala, te sadrži proreze u kojima se nalaze metalne kružne pločice ili praporci (zvončići, zvečke). Promjer obruča najčešće je do 50 centimetara. Svira se na način da se glazbalom trese, udara o dlan, ili o tijelo izvođača. (<http://proleksis.lzmk.hr/48322/>)

Slika 10. Tamburin bez kože

Izvor: <http://orfovinstrumentarij.blogspot.com/2015/07/>

Šuškalice ili zvečke su instrumenti za djecu koje na pokret šuščaju.

Slika 11. Šuškalice; zvučna jaja

Izvor: <http://www.melodija.hr/1new/udaraljke3.html>

Neke od njih su zvučna jaja (Slika 11.) i marakas (Slika 12.).

Slika 12. Marakas

Izvor: <http://www.melodija.hr/1new/udaraljke3.html>

3.7. Glazbeni instrumenti

Pjesma *Glazbeni instrumenti* (Primjer 7.) je primjerena starijem uzrastu. Zbog količine teksta pjesmu mogu izvoditi solist i zbor (solo i tutti). Solist može biti odgojitelj ili djeca koja se izmjenjuju. U taktovima pauze može se odglumiti sviranje na zadanom instrumentu, a može se i staviti matrica original pjesme. Instrumenti koji se spominju u pjesmi su klavir koji je opisan u pjesmi *Klavir*, gitara iz pjesme *Gitara jesenjeg vjetra*, bubanj iz pjesme *Mala četa*, zatim flauta, ksilofon, tuba koje ćemo upoznati u nastavku.

Primjer 7. Pjesma *Glazbeni instrumenti*

Glazbeni instrumenti
(Bend životinja)

Treasure Studio, Inc
Prevela i prilagodila: Ema Ulemek
Solo

5

Tutti

O - ve su ži vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Kla-

5

vir je crn i ve - lik, ru - ka - ma svi - raš jak ko če - lik, i - de:

9

Tutti

O - ve su ži vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Gi - ta - ra

13

šest ži - ca i - ma mo - žeš pje - vat svi - rat svi - ma, i - de:

17

Tutti

O - ve su ži vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Svi - raj

21

bu - banj ri - tam dr - ži pa - zi da nit - ko ni - je br - ži, i - de:

25

Tutti

O - ve su ži vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Ka - da

29

svi - raš flau - tu o - vu sre - tan si ko' da si na mo - ru, i - de:

34

Tutti

O - ve su ži vo - ti - nje

34

Solo

di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Svi - raj

37

ksi - lo - fon ti taj, krat - ko i br - zo sad to znaj, i - de:

41 Tutti Solo

O - ve su ži - vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja - ju. Za tu - bu

45 ³

u - dah - ni i pu - ši dok di - ri - gent ne o - glu - ši, i - de:

49 Tutti

O - ve su ži - vo - ti - nje di - o ben - da tog, svi se za - bav - lja -

52

ju. Sad ti svi - raj is - ti ri - tam bi - o ve - lik i - li si - tan, kre - ni.

Izvor: Ulemek, 2018, prema: https://www.youtube.com/watch?v=aY_JqmBlSCE

Flauta (Slika 13.) je glazbeni instrument koji spada u porodicu drvenih puhačkih instrumenata. Jezičac joj je načinjen od bambusove trstike. Svira se s 9 prstiju, a sastoji se od 3 dijela (glava flaute, tijelo i noga). Na spojevima se uvlače jedan u drugi i time se kontrolira štimanje. Boja tona u donjem registru je tamna, u srednjem mekana, a u visokom svijetla. Svira se tako da se zrak upuhuje na vrhu instrumenta, ali bočno. Okružen je plosnatom usnom, koja je oblikovana tako da na nju naliježe donja usna svirača. Glavni mehanizam nalazi se na srednjem dijelu koji služi za otvaranje i zatvaranje rupica zbog čega se mijenja visina tona. To je i najvažniji dio instrumenta jer se na njemu nalazi i najveći broj rupica, 16-18 poklopaca i velik broj poluga kojima se oni pokreću. Na završnom dijelu koji je otvoren nalaze se dvije do tri rupice. Čitav instrument je dugačak oko 67 cm. (<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=22247>)

Slika 13. Flauta

Izvor: <https://www.megamusiconline.com.au/yamaha-yfl471-flute>

Ksilofon (Slika 14.) je drveni glazbeni instrument iz obitelji udaraljki. Suvremeni ksilofon zasniva se na nizu drvenih pločica različitih dužina od kojih svaka daje određeni ton. Pločice se udaraju drvenim palicama ili batićima s glavom od ebonita, kaučuka ili budu prekrivene vunom. Drvene pločice različitih veličina postavljene su na vodoravnom okviru. Ispod njih su okomito postavljene cijevi koje služe kao rezonator. Pločice se u nekim izvedbama oslanjaju na noge izvođača, a u drugim na okvire ili sanduke. (<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=22247>)

Slika 14. Ksilofon

Izvor: <https://www.symphony.si/tolkala/ksilofon-yamaha-yx-135>

Dječji ksilofon (Slika 15.) sastoji se većinom od drvenih pločica različitih boja. Boja pločica ovisi o tonu (c_1 i c_2 su iste boje.) Svaka je pločica različitog zvuka, a zvuk se dobiva udaranjem drvenom palicom. Drvene pločice mogu biti i jednobojne. Broj drvenih pločica na svakom je ksilofonu različit.

Slika 15. Dječji ksilofon

Izvor: <http://www.idadidacta.hr/ritmicki-instrumenti-p79-0-3>

Tuba (Slika 16.) je najveće limeno puhaće glazbalo s cijevi dugom oko 7 m. Ima širok i uvis okrenut lijevak. Za pokretanje i titranje zračnog stupca potrebna je velika snaga, stoga svirač treba imati veliki kapacitet pluća, pa i zbog toga skladatelji sviračima ostavljaju duge stanke za predah. Zvuk tube je pun i mek, ali u svom kretanju uvijek nosi dojam težine. Ima četiri ventila, ali neke varijante imaju i pet ili čak šest. Četvrti ventil snižava cijeli alikvotni niz tonova za čistu kvartu. Razmjerno široka cijev i dubok usnik čine da je zvuk tube pun, ali zaobljen, najrodniji zvučanju roga. Iako se često slaže u akorde s trombonima, ne doseže snagu i blistavost njihova zvuka, ali im čini dodatni, masivni bas. Za svoju veličinu i zvučnu dubinu, tuba je razmjerno pokretljiv instrument. Ipak, registar i karakter njezina zvuka čine da je solistička upotreba tube, pa čak i samo istaknutija uloga u orkestru, sasvim rijetka. Glazba za tubu piše se u bas-ključu. (<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=22247>)

Slika 16. Tuba

Izvor: <https://www.gear4music.be/en/Woodwind-Brass-Strings/Student-Bb-Tuba-by-Gear4music/C7Q>

3.8. Veseli svirači

Tekst pjesme *Veseli svirači* čini slikovnicu *Veseli svirači* autora S. Femenić i R. Odić. Glazbu je napisala autorica rada, Ema Ulemek, pazeći na rimu, broj stihova i oblik.

Primjer 8. Pjesma *Veseli svirači*

Veseli svirači

S.Femenić
R.Odić

Glazba: Ema Ulemek

A D E E⁷

1.Svi - ra ko - za sret - na li - ca, na fru - li joj sje - di pti - ca.
2.A magar - rac o - vaj pra - vi s'gi - ta - rom se svo - jom ja - vi.
3.Pred san ma - čak svo - me si - nu za - svi - ra u vi - o - li - nu.
4.Što to ra - di o - vaj slon On svi - ra u sak - so - fon.
5.U pin - gvi - na cr - ni frak no - gom lu - pa ta - ka tak!

3 A D A E A

Pje - va pti - ca, svi - ra fru - la do sun - ca se pjes - ma ču - la.
U magar - ca njež - na du - ša teš - ko o - nom tko ga slu - ša.
Svi - ra ma - čak, ci - ga - mi - ga a što svi - ra baš ga bri - ga.
Svi - ra ti - še, svi - ra ja - če ko da za rep vu - češ ma - če!
Ne - ma mi - ra, tip - ke bi - ra u gla - so - vir pin - gvin svi - ra -

6. Poslušajmo još i medu,
jer je medo sad na redu..
Harmonika ova brunda:
-u medvjeda skupa bunda!

7. Tupa-tapa, tapa-tupa,
to u bubanj majmun lupa.
Slušaju ga gosti lijepi...
tko ne može uši čepi!

8. I na kraju jasna stvar -
pogledajte orkestar!
Miš orkestrom dirigira-
A svaki svoju pjesmu svira...

Pjesma je primjerena starijoj vrtičkoj skupini. Obraduje se uz slikovnicu *Veseli svirači* gdje su uz stihove naslikani likovi iz pjesme.

Glazbeni instrumenti koji se nalaze u pjesmi su frula, gitara (opisana u pjesmi *Gitara jesenjeg vjetra*), violina, saksofon, glasovir (opisan u pjesmi *Klavir*), harmonika i bubanj (opisan u pjesmi *Mala četa*). Na kraju pjesme spominje se novo glazbeno zanimanje s kojim se djeca upoznaju – dirigent. Dirigent je reproduktivni umjetnik koji ostvaruje izvedbu neke kompozicije ravnajući instrumentalnim, vokalnim ili mješovitim sastavom, opernim, baletnim itd.

Frula (Slika 17.) je drveno puhačko glazbalo koje se pravi od jednog komada drveta (uglavnom bazgovina/zovina ili šljiva). Uzduž cijevi su rupice za mijenjanje visine tona. Obično ima šest rupica pomoću kojih se može dobiti sedam tonova, najčešće durske ljestvice. Na klinu je odsječen jedan uzdužni dio kroz koji frulaš kroz usnu dahom uzrokuje titranje stupca zraka i tako proizvodi zvuk. (<http://proleksis.lzmk.hr/20598/>)

Slika 17. Frula

Izvor: <https://muzickoopismenjavanje.weebly.com/frula.html>

Violina (Slika 18.) je najmanji gudački instrument s četiri žice, i od svih gudačkih instrumenata proizvodi najviše tonove. Sastoji se od trupa dugačkog oko 35 cm pljosnatog i izvijenog oblika s ispupčenim dnom. Na pokrovcu simetrično su urezana dva kosa otvora u obliku slova f, radi širenja zvučnih valova iz rezonantne kutije. Na gornjem dijelu trupa ugrađen je vrat dužine oko 15 cm, koji se završava glavom, u koju su usađene 4 čivije za zatezanje žica. Ton na violini proizvodi se prevlačenjem gudala preko žica. Gudalo se razvilo iz „luka“ i napravljeno je od oko 75 cm dugog štapića od elastičnog tvrdog drveta, u koji je utaknut snop konjske strune. Svira se tako da lijeva ruka svira tonove po žici (sviraju svi prsti osim palca koji se koristi za pridržavanje vrata violine), a desnom rukom se drži gudalo. (<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=64754>)

Slika 18. Violina

Izvor: <https://sites.google.com/site/glazbenaskolabm/online-bible/violina>

Saksofon (Slika 19.) je glazbalo izrađeno od metala, no uvrštava se među drvene puhaće instrumente zbog svoje mehanike slične oboi i klarinetu zbog jezička od trske. Sastoji se od jezička, usnika, lulice i samog tijela glazbala. Na cijevi se nalazi 18 – 21 rupice, pokrivene poklopcima. Zvuk saksofona izražajan je i promjenjiv, tehničke su mu mogućnosti velike, prikladan je za izvođenje ukrasa, brzih pasaža, rastavljenih akorda i dinamičkih gradacija. Izrađuje se u 7 veličina: sopranino, sopran, alt, tenor, bariton, bas i kontrabas. Saksofoni služe kao solistička glazbala ili u sklopu raznih sastava, najviše u plesnim, *jazz*, puhačkim i simfonijskim orkestrima. (<http://proleksis.lzmk.hr/44716/>)

Slika 19. Saksofon

Izvor: <http://povijest.hr/nadanasnjidan/kako-je-instrument-saksofon-dobio-svoje-ime-1846/>

Harmonika (Slika 20.) je instrument s tipkama. Sastavljena je od dviju plosnatih pravokutnih kutija povezanih mijehom koji se lijevom rukom razvlači ili stišće stvarajući zračnu struju koja potiče titraje metalnih jezičaca u kutijama i proizvodnju tona. Dva najčešća tipa: dugmetara i klavirska. (<http://proleksis.lzmk.hr/25485/>)

Slika 20. Harmonika

Izvor: <https://musicshop.hr/16492-harmonika-roland-fr-4x-bk-v-accordion.html>

4. AKTIVNOST PRIMJENE PJESMARICE U VRTIĆU

Navedene pjesme, kao i instrumenti, djeci se mogu predstaviti na mnogo načina. Vrlo je bitno voditi se principom sistematičnosti i postupnosti; od poznatog ka nepoznatom, od bližeg ka daljem (Gortan-Carlin, Močinić, 2017) Djeca su možda negdje vidjela ili čula pojedine instrumente, ali im ne znaju ime ili zvuk. Zbog toga je potrebno prilikom slušanja audiozapisa ili videozapisa pustiti ih da sami dođu do rješenja i zatim ih dalje navoditi i nadograđivati znanja. Dakle, potrebno je ići „od stvarne glazbe prema teoriji, a ne obratno“ (Rojko, 2015, 27) Djeca će na taj način stjecati nova znanja o glazbenim instrumentima, naučiti kako glazbala proizvode zvuk, upoznati se s vrstama instrumenata, uočiti razlike između instrumenata sa žicama instrumenata s tipkama, puhaćih instrumenata i udaraljki.

4.1. Obrada pjesme *Klavir*

Aktivnost se održala u dječjem vrtiću *Bambi*.

Tema: Obrada i interpretacija pjesme *Klavir*

Tip aktivnosti: Obrada pjesme

Oblik rada: Grupni oblik rada

Zadaci:

Obrazovni:

- naučiti tekst pjesme *Klavir*
- upoznati djecu s izgledom klavira i njegovim najvažnijim teorijskim i slušnim karakteristikama.

Funkcionalni:

- razviti glazbeno pamćenje i koncentraciju
- naučiti tekst i melodiju pjesme *Klavir*
- interpretirati pjesmu *Klavir*.

Odgojni:

- poticati djecu na aktivno sudjelovanje u glazbenoj radionici
- zainteresirati djecu za pjesmu i ples.

Sredstva i poticaji:

- instrument (sintesajzer)
- laptop s videosnimkama
- slike instrumenata.

TIJEK AKTIVNOSTI:

Uvodni dio:

Djeca su bila smještena u formaciju polukruga, a laptop je bio na stolu ispred njih. Na laptopu smo prvo pogledali snimku klavira, dvije violine, viole i dva violončela odnosno *Brooklyn Dua* i *Dover Quarteta* koji sviraju *Bohemian rhapsody* grupe *Queen*. Nakon odgledane snimke upitala sam ih koje instrumente su vidjeli, te koje od njih poznaju. Znali su za violinu, klavir i kontrabas. Jedan je odgovor bio gitara. Pokazala sam sliku svakog instrumenta i rekla njegovo ime. Zatim sam upitala koji instrument odstupa po načinu sviranja i zašto. Navodila sam ih pitanjem čime se svira violina. Čime kontrabas? Koji instrumenti imaju gudalo? Koji od njih nema? Zaključili smo, dakle, da klavir odstupa jer se svira bez gudala i nema žice. Najavila sam temu i rekla da ćemo danas govoriti o klaviru. Pokazala sam njegovu sliku i rekla da je klavir glazbalo s tipkama, na kojem zvuk nastaje udaranjem batića o žice. Tipki ima sve skupa 88. Pokazala sam sliku unutrašnjosti klavira i pokazala batiće i žice. Kako je ispred mene bio sintesajzer, upitali su gdje su žice i batići na njemu. Upitala sam kako se svira klavir: sjedeći ili stojeći, nogama ili rukama? Odmah su odgovorili da se svira rukama. Rekla sam da izvođač najčešće sjedi za klavirom i prstima svira po tipkama. Pogledali smo zatim snimku 5 izvođača koji sviraju na jednom klaviru. Rekla sam da probaju primijetiti kako se sve svira na ovom klaviru. Bili su oduševljeni snimkom. Rekli su da se po njemu lupa, svira. Posebno ih je očarala struna gudala kojom se prolazilo žicama klavira. Ostali su začuđeni nakon što sam rekla da je načinjena od konjskog repa. Krenuli su s pitanjima poput ošišaju li konju rep dok je živ ili kada ugine, boli li konja

kada mu ošišaju rep, smrdi li struna. Nakon toga rekla sam kako smo naučili kakav je instrument klavir i da ćemo naučiti pjesmu o njemu.

Središnji dio:

Djeca su stajala uza zid, a ja sam izvela pjesmu od početka do kraja uz pratnju na sintesajzeru. Nakon toga rekla sam da je red na njih. Ustala sam i stala ispred njih. Kao pomoć pri učenju teksta imala sam slike na papiru koje su prikazivale stihove. Dva papira dala sam dvojici dečkića koji su bili nemirni. Rekla sam da su oni moji pomagači. Rekla sam da pažljivo prate slike dok čitam tekst. Čitala sam frazu po frazu, te one riječi koje sam mislila da ne znaju, objasnila sam. U ovoj pjesmi to su bile pianino i piano. Nakon toga sam izgovorila frazu u ritmu, a na moj znak oni su ponovili za mnom (metoda igre jeke). Bili su vrlo aktivni i cijelo su vrijeme gledali u slike. Nakon što sam vidjela da je tekst donekle usvojen, krenuli smo učiti melodiju. Učila sam istim metodom igre jeke. Svaku sam frazu ponovila najmanje dva puta. Neke sam i više. Nakon naučenog prvog dijela, ponovili smo ga nekoliko puta i prešli na drugi dio. Bilo je jednostavno jer je melodija ista, a samo se tekst mijenja. Nakon što smo došli do kraja, spomenula sam pucketanje. Upitala sam znaju li i, ako znaju, mogu li pokazati. Demonstrirala sam im zadnju frazu nekoliko puta. Uvježbali smo pucketanje u ritmu ponavljajući zadanu frazu. Nakon toga ponovili smo cijelu pjesmu. Dečki sa slikama cijelo su vrijeme stajali pored mene i pomno pratili. Nakon toga rekla sam da ćemo dva reda pjevati forte, a dio koji ide „piano, piano, tiho, tiho“ pjevat ćemo piano. Odradili su zadatak vrlo dobro.

Završni dio:

Na kraju sam rekla nekolicini djece da odu po instrumentarij u drugoj sobi. Donijeli su jedan def, dva metalofona i mali bubanj. Objasnila sam da imamo dvije skupine: ritam-sekciju i zbor. Ritam-sekcija je pratnja zboru i kada je zbor tih i oni moraju biti tihi i obrnuto. Pjesmu smo ponovili dva puta, s time da su drugi put druga djeca bila ritam-sekcija. Nakon toga rekla sam da ponovo stanu u polukrug i izvadila laptop. Priopćila sam im da sviranje može biti i dio šale. Pogledali smo improvizaciju klavira četveroručno. Iako sam se bojala da im pažnja neće biti dovoljno duga jer video traje pet minuta, ugodno sam se iznenadila. Nakon završenog videa upitali su mogu li pogledati još jednom.

Zaključak: cilj glazbene aktivnosti bio je naučiti pjesmicu *Klavir* te upoznati djecu s instrumentom. Nisam znala u kojoj mjeri će mi aktivnost uspjeti. Bojala sam se kakvom će brzinom učiti pjesmu, hoće li im video snimci biti zanimljivi. No, bili su vrlo zainteresirani za aktivnost, postavljali su pitanja, pjevali onoliko puta koliko sam rekla. Nasmijala me reakcija jednog dječaka koji je nakon što sam izvadila sintesajzer rekao: „Hej, pa Petar Grašo nema takav klavir“.

Reakcije djece nakon završene aktivnosti bile su pozitivne. Svi su rekli da im se pjesma svidjela, osim dva dečka. Nisu imali nekih dodatnih komentara. Na moje pitanje što im se najviše svidjelo većina je odgovorila trenutak kada sam ih pustila da probaju svirati sintesajzer. Jedna djevojčica odgovorila je da joj je najbolje bilo kada su gledali video gdje izvođači padaju na pod.

Izvor: Ulemek, privatni fotoarhiv, 2018.

5. ZAKLJUČAK

Glazba je izvor glazbenih predodžbi, refleksija, sredstvo razvoja stvaralačkog identiteta u kojem dijete dobiva mogućnost spoznajnog, emocionalnog i socijalnog razvoja.

Sadržaj ovog završnog rada je spoj zvukovnog s teorijskim; pjesme i pjevanja s učenjem o glazbenim instrumentima. Navedene pjesme jedan su od načina kako djetetu pokazati i pružiti različite sadržaje i pristupe učenja. U radu su, osim pjesama iz pjesmarica *Zapjevajmo radosno*, *Glazbeni ključ*, *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima*, *Pjesmarica za osnovne škole*, *CIN CAN 1 - glazbena početnica za prvi razred osnovne škole* navedene i pjesme koje pripadaju engleskom govornom području, a koje prikazuju instrumente na popularniji način. Za ovu svrhu, te su pjesme prevedene i primjerene hrvatskom jeziku i mogu se koristiti kao dio projekta ili priredbe vezan za glazbene aktivnosti.

Svakoj se pjesmi može pristupiti na svoj način i interpretirati u skladu s njezinim značajkama. Odgojitelj je taj koji treba naći pravi način djetetu približiti pjesmu i njezin sadržaj. To postiže analizom, informiranjem i planiranjem tijekom aktivnosti i onime što joj prethodi.

No, najbitnije je da djeca muziciranjem i bavljenjem glazbenim aktivnostima uživaju. Cilj glazbenih aktivnosti jest upoznati djecu s glazbom i stvoriti budućeg konzumenta kvalitetne glazbe. Kako kaže jedan od najvećih skladatelja svih vremena Johann Sebastian Bach, „Cilj glazbe je dirnuti srca“, a dirnuti dječja srca i promatrati njihov osmijeh je neprocjenjivo.

6. LITERATURA

Anić, V. (1991). *Rječnik hrvatskog jezika*. Zagreb: Novi Liber.

Crnković, M. (1998). *Hrvatske malešnice; dječje pjesme pučkog izvorišta ili podrijetla*. Zagreb: Školska knjiga.

Femenić, S. i Odić, R. (2002). *Veseli svirači*. Zagreb: Kašmir promet.

Goran, Lj. i Marić, Lj. (2013). *Zapjevajmo radosno: metodički priručnik za odgojitelje, studente i roditelje*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.

Gospodnetić, H. (2015). *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima: I.dio*. Zagreb: Mali profesor.

Gospodnetić, H. (2015). *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima: II.dio*. Zagreb: Mali profesor.

Golčić, I. (1998). *Pjesmarica za osnovne škole*. Zagreb: HKD.SV. JERONIMA

Gortan-Carlin, I. P. i Močinić, S. (2017). Iskustveno učenje i stjecanje glazbenih kompetencija učitelja razredne nastave. *Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja*, 66 (2017), 4; 511-526.

Jurišić, G., Palmić, R.S., (2002). *Brojalica; Snažni glazbeni poticaj*. Rijeka: Adamić.

Manasteriotti, V. (1978). *Muzički odgoj na početnom stupnju: methodske upute za odgajatelje i nastavnike razredne nastave*. Zagreb: Školska knjiga.

Manasteriotti, V. (1981). *Prvi susreti djeteta s muzikom; Priručnik za roditelje i sestre odgajateljice u dječjim jaslicama*. Zagreb: Školska knjiga.

Moslovac, S. (2007). *Radosna je pjesma naša*. Kutina: Muzej Moslavine.

Rojko, P. (2015). Izvođenje glazbe i glazbeno pismo u programu nastave glazbe u osnovnoj školi – što je to zapravo? *Tonovi*, 60,27 (2)

Šamanić, S. (2013). *Glazbeni ključ: metodički priručnik za glazbeni praktikum*. Rijeka: Učiteljski fakultet u Rijeci.

Turkuljin-Horvat, M. i Marković, A. (2003). *CIN CAN 1 - glazbena početnica za prvi razred osnovne škole*. Zagreb: znanje

Vidulin, S. (2016). Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama: mogućnosti i ograničenja. *Život i škola*, 62 (1): 221-234.

Vidulin-Orbanić, S. i Terzić, V. (2011). Polazište i pristup pjevanju u općeobrazovnoj školi. *Metodički ogledi*. 18 (2): 37–156

<http://www.vrtic->

[jelsa.com/images/DOKUMENTI_2016_2017/PROJEKTI/PROJEKT_GLAZBENI_INSTRUMENTI_GARDELINI_SVIRCE.pdf](http://www.vrtic-jelsa.com/images/DOKUMENTI_2016_2017/PROJEKTI/PROJEKT_GLAZBENI_INSTRUMENTI_GARDELINI_SVIRCE.pdf) Pristupljeno: 11. kolovoz 2018

<http://www.hrvatskifolklor.net/php/tradicijskaglazbala.php> Pristupljeno: 10. kolovoz 2018.

<http://www.songsforteaching.com/musicappreciation/playyourinstruments.html> Pristupljeno: 8. kolovoz 2018

https://www.youtube.com/watch?v=aY_JqmBlSCE Pristupljeno: 8. kolovoz 2018.

<https://www.wwbw.com/Bundy-BTR-300-Series-Student-Bb-Trumpet-463683.wwbw> preuzeto 8. kolovoz 2018.

https://www.audiomart.co.za/product_info.php/percussion-dms141012di-marching-snare-drum-p-6789 preuzeto 8. kolovoz 2018.

<https://musicshop.hr/16492-harmonika-roland-fr-4x-bk-v-accordion.html> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<http://povijest.hr/nadanasnjidan/kako-je-instrument-saksofon-dobio-svoje-ime-1846/> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<https://sites.google.com/site/glazbenaskolabm/online-bible/violina> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<https://muzickoopismenjavanje.weebly.com/frula.html> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<https://www.gear4music.be/en/Woodwind-Brass-Strings/Student-Bb-Tuba-by-Gear4music/C7Q> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<http://www.idadidacta.hr/ritmicki-instrumenti-p79-0-3> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<https://www.symphony.si/tolkala/ksilofon-yamaha-yx-135> Preuzeto: 8. kolovoz 2018.

<https://www.megamusiconline.com.au/yamaha-yfl471-flute> Preuzeto 9. kolovoz 2018.

<http://www.melodija.hr/1new/udaralike3.html> Preuzeto: 9. kolovoz 2018.

<http://orfovinstrumentarij.blogspot.com/2015/07/> Preuzeto 9. kolovoz 2018.

<https://www.gear4music.si/sl/Bobni-in-tolkala/Tamburin-od-Gear4music/63R> Preuzeto: 9. kolovoz 2018.

<https://www.klaviano.com/pianos-for-sale/petrof/p125k1/petrof-p125k1-406369.html>
Preuzeto: 10. kolovoz 2018.

<https://www.gear4music.com/Keyboards-and-Pianos/Yamaha-C3X-Grand-Piano-Polished-Ebony/11ER> Preuzeto: 10. kolovoz 2018

<http://ziviselo.com/2012/09/> Preuzeto: 10. kolovoz 2018.

<http://glazbala.emz.hr/hr/Predmet/19912> Preuzeto: 10. kolovoz 2018.

<https://www.gear4music.com/us/en/Guitar-and-Bass/Yamaha-C40-Classical-Acoustic-Guitar/A20> Preuzeto: 10. kolovoz 2018.

<https://twitter.com/TBDBITL/status/1035863006389968896> Preuzeto: 10. kolovoz 2018

https://www.audiomart.co.za/product_info.php/percussion-dms141012di-marching-snare-drum-p-6789 Preuzeto 8. kolovoz 2018.

<https://www.wwbw.com/Bundy-BTR-300-Series-Student-Bb-Trumpet-463683.wwbw>
Preuzeto 8. kolovoz 2018.

SAŽETAK

Glazba je svuda oko nas. Ona je dio svakodnevice i prati dijete od njegova rođenja. Kao što dijete spontano pjevuši kod kuće, tako čini i u vrtiću. Osim spontanih i slobodnih aktivnosti, u predškolskoj ustanovi postoje razne metode, programi i sadržaji putem kojih se provode glazbene aktivnosti. Glazbene aktivnosti u predškolskim ustanovama većinom su vezane za pjevanje. Sadržaj korištenih pjesmarica čine životinje, blagdani, vremenske pojave. Namjera ovog završnog rada je navesti pjesme u kojima se spominju glazbeni instrumenti te način provođenja glazbene aktivnosti pjevanja. Pet je pjesama preuzeto iz hrvatskih pjesmarica (*Mala četa, Limena glazba, Klavir, Gitara jesenjeg vjetra i Guslice*), a pjesme *Sviraj svoj instrument i Glazbeni instrumenti* (bend životinja) preuzete su iz engleskih te je sačinjen prijevod teksta na hrvatski jezik kako bi ih djeca hrvatskih vrtića mogla iskoristiti za učenje novih pjesama. U radu je predstavljen tijek obrade učenja nove pjesme s djecom koji obuhvaća instrumente, način sviranja, izgled te glazbena zanimanja instrumentalista, pjevača i dirigenta. Za potrebe ovog rada autorica je napisala glazbu na tekst koji je preuzet iz slikovnice *Veseli svirači* autora Femenić, S. i Odić, R. Nadalje, u radu je prikazana aktivnost upoznavanja glazbenog instrumenta – klavira. Putem isplaniranog tijeka i različitih sadržaja, glazbena aktivnost dobiva novu dimenziju pri kojoj djeca lakše, jednostavnije i s većim zadovoljstvom sudjeluju u njoj.

SUMMARY

Music is all around us, it is part of everyday life; following us since childhood. Children spontaneously sing at home, as well as in kindergarten. In addition to these spontaneous bursts of song, there are a plethora of methods, programs and activities in preschool institutions where musical activities are conducted. Music activities in preschool institutions are generally related to singing. The subject matter of most common songbooks includes animals, holidays and the weather. The intention of this thesis is to showcase the songs in which the musical instruments are mentioned and how to perform musical singing activities. Five songs were chosen from Croatian songbooks (Mala četa, Limena glazba, Klavir, Gitara jesenjeg vjetra i Guslice), and songs "Play Your Instrument" and "Musical Instruments (Animal Band)" which are originally in English, were translated to Croatian with the intention of being used in Croatian kindergartens. During the teaching process of a new song, children are introduced to new terminology that contains instrument names, the technique of playing instruments, the appearance and musical interests of the instrumentalists, singers and conductors. For the purpose of this thesis, the author composed music that suits the text taken from the children's book "Happy players" from authors Femenić, S. and Odić, R. For this purpose, there is also shown an activity of getting to know the musical instrument – a piano. Music activity gets a new dimension achieved by thoroughly planned course and various contents in which children participate at ease and with greater pleasure.